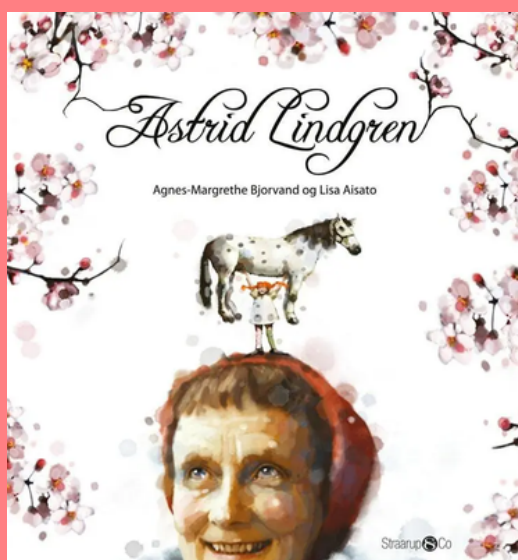
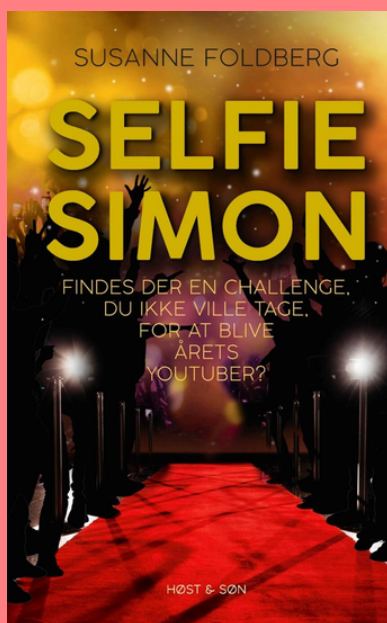
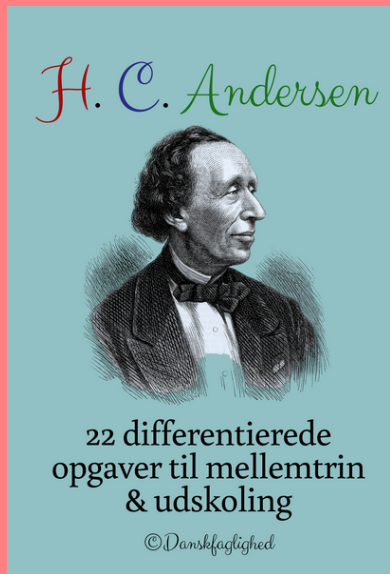

LITTERATURFORLØB 5. KLASSE

Astrid Lindgren Biografen som genre

Biografien som genre – i Astrids store fodspor (5. klasse)

Læsning og fortolkning

- Eleven kan læse og forstå en biografisk tekst med fokus på livsforløb og vigtige begivenheder.
- Eleven kan genkende genretræk ved biografien, herunder tid, sted, fakta og personlige erfaringer.
- Eleven kan finde og forklare vigtige temaer og værdier i Astrid Lindgrens liv.

Fremstilling

- Eleven kan skrive en kort biografisk tekst om en kendt eller selvvalgt person.
- Eleven kan strukturere en livshistorie i kronologisk rækkefølge med overskrifter og underafsnit.
- Eleven kan bruge citater, billeder og fakta som en del af en præsentation.

Kommunikation

- Eleven kan fremlægge eller samtale om en persons liv og betydning for samfundet eller dem selv.
- Eleven kan reflektere over livsvalg og værdier gennem samtale og spørgsmål.
- Eleven kan samarbejde i par eller grupper om at udforme præsentationer og plancher.

Temaer og pædagogiske vinkler

- Liv og barndom – hvordan former barndommen os? Hvad kendetegnede Astrid Lindgrens opvækst?
- At følge sine drømme – Astrids vej fra barn til forfatter og debattør.
- Kvinder i historien – rollemodeller og forandring.
- Skrivelyst og stemme – hvordan brugte Astrid Lindgren sine ord til at ændre noget?
- Genrebevidsthed – hvad er forskellen på en biografi, en dagbog og en roman?
- Tidslinje og historisk bevidsthed – hvordan sætter vi liv i relation til historiske begivenheder?
- Etik og retfærdighed – Astrids kamp for børns rettigheder og ytringsfrihed.

Brdr. Løvehjerte Astrid Lindgren

Brødrene Løvehjerte – læringsmål og temaer (5. klasse)

Læsning og fortolkning

- Eleven kan læse og forstå en længere fortælling med fantasy- og eventyrellementer.
- Eleven kan forklare, hvad mod, død og kærlighed betyder i fortællingens univers.
- Eleven kan finde centrale citater og bruge dem til at underbygge egne fortolkninger.

Fremstilling

- Eleven kan skrive personbeskrivelser og karakterportrætter.
- Eleven kan digte videre på historien eller skrive breve fra en figur.
- Eleven kan lave kort, illustrationer og visuelle opgaver knyttet til bogen.

Kommunikation

- Eleven kan deltage i samtaler om eksistentielle temaer som liv, død, sorg og frihed.
- Eleven kan forklare forskellen på det gode og det onde i en fortælling.
- Eleven kan samarbejde i grupper om analyse og kreative opgaver.

Temaer og pædagogiske vinkler

- Mod og frygt – hvad betyder det at være modig, når man også er bange?
- Broderskab og kærlighed – relationen mellem Jonathan og Tvebak.
- Død og efterliv – hvad er Nangijala og Nangilima? Hvordan taler vi om døden?
- Kampen mellem det gode og det onde – frihed, undertrykkelse og valg.
- Heltrejse – hvordan vokser Tvebak og forvandler sig fra lillebror til helt?
- Fantasy og symbolik – drager, hemmelige passager og dystre borge.
- Etik og ansvar – hvornår skal man kæmpe – og for hvem?
- Filosofisk samtale – hvad vil det sige at leve et godt liv?

Gys som genre

Gys – læringsmål og temaer (5. klasse)

Læsning og fortolkning

- Eleven kan læse og forstå korte gysertekster med overraskende slutninger.
- Eleven kan forklare, hvad der gør en tekst uhyggelig, spændende eller mystisk.
- Eleven kan finde eksempler på stemningsskabende sprog og virkemidler (gentagelser, beskrivelser, åbne slutninger).

Fremstilling

- Eleven kan skrive egne små gyserhistorier med udgangspunkt i stemning og suspense.
- Eleven kan arbejde med at opbygge spænding og bruge uhyggelige detaljer i deres tekster.
- Eleven kan illustrere eller dramatisere en gyserhistorie med fokus på stemning.

Kommunikation

- Eleven kan samtale om, hvad man bliver bange for – og hvorfor.
- Eleven kan forklare og diskutere teksternes åbne slutninger og manglen på "facit".
- Eleven kan give feedback på andres fortællinger og beskrivelser.

Temaer og pædagogiske vinkler

- Gys og spænding – hvad gør noget uhyggeligt? Hvad tør vi læse om – og hvorfor?
- Fantasien og det ukendte – det, vi ikke ser, kan være det mest uhyggelige.
- Åbne slutninger – når læseren selv skal tænke videre og tolke.
- Sprog og stemning – hvordan skaber man gys med få virkemidler?
- Kreativ skrivning – at turde give slip og opfinde noget uhyggeligt.
- Fællesskab og forskellighed – hvad skræmmer os hver især?
- Læselyst og genrebevidsthed – hvordan adskiller gys sig fra andre genrer?

Felix og Åmanden Kenneth Bøgh Andersen

Felix og Åmanden – læringsmål og temaer (5. klasse)

Læsning og fortolkning

- Eleven kan læse en fortælling med fantastiske og overnaturlige elementer.
- Eleven kan forklare, hvad sagn og myter er, og finde spor af dem i teksten.
- Eleven kan tale om følelser og relationer i teksten (venskab, ensomhed, mod).

Fremstilling

- Eleven kan skrive videre på historien eller digte egne sagnfigurer.
- Eleven kan lave karakterbeskrivelser med tekstnære citater og billeder.
- Eleven kan lave kreative produkter som tegninger, kort eller sættekasser.

Kommunikation

- Eleven kan indgå i samtaler om teksten og give udtryk for egne tolkninger.
- Eleven kan samarbejde med andre om at undersøge tekstens temaer.

Temaer og pædagogiske vinkler

- Sagn og myter – hvad troede man på i gamle dage?
- Ensomhed og mobning – hvordan føles det at være udenfor?
- Mod og forvandling – hvordan ændrer Felix sig gennem historien?
- Venkab og forsoning – relationen mellem Felix og Tommy.
- Fantasi og virkelighed – hvor går grænsen?

Det er jul

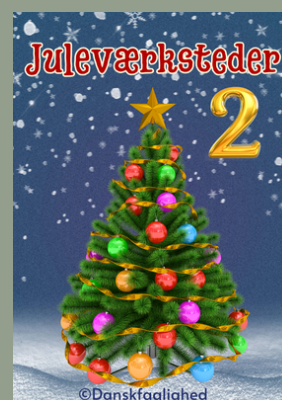
100 juleord

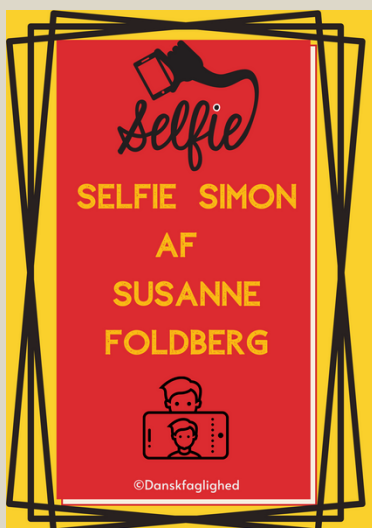
Juleværksteder 1

Juleværksteder 2

Selfie Simon Susanne Foldberg

Selfie Simon – læringsmål og temaer (5. klasse)

Læsning og fortolkning

- Eleven kan læse og tale om en realistisk fortælling med temaer fra deres egen hverdag.
- Eleven kan finde og forklare hovedpersonens følelser og tanker.
- Eleven kan sammenligne Simon med sig selv eller nogen, de kender.

Fremstilling

- Eleven kan lave en foldebog om en karakter eller et tema i bogen.
- Eleven kan skrive dagbog, brev eller sms som en person i fortællingen.
- Eleven kan lave små kreative produkter som tegneserie eller vennebog.

Kommunikation

- Eleven kan samtale om venkab, ansvar og at være en god ven – også online.
- Eleven kan forklare, hvordan sociale medier kan påvirke os.

Temaer og pædagogiske vinkler

- Venkab og loyalitet – hvem hjælper, når man har brug for det?
- Selvbillede og sociale medier – hvordan ser andre os, og hvordan ser vi os selv?
- Mobning og fællesskab – at stå sammen og sige fra.
- Identitet – at turde være sig selv.

Narnia

C.S. Lewis

FEBRUAR

Narnia – Løven, heksen og garderobeskabet – læringsmål og temaer (5. klasse)

Læsning og fortolkning

- Eleven kan genkende fantasygenren og eventyrets opbygning.
- Eleven kan forklare forskellen på virkelighed og fantasi i en tekst.
- Eleven kan tale om tekstens temaer som svigt, håb og mod.

Fremstilling

- Eleven kan skrive beskrivelser af figurer og steder i historien.
- Eleven kan tegne eller bygge Narnia og arbejde med kort, symboler og skjolde.
- Eleven kan lave små dramaer eller oplæsninger med udgangspunkt i scener fra bogen.

Kommunikation

- Eleven kan forklare egne tanker om godt og ondt i historien.
- Eleven kan deltage i fælles samtaler om tekstens budskab og handling.

Temaer og pædagogiske vinkler

- Eventyr og fantasy – genretræk og magiske elementer.
- Godt og ondt – hvordan viser figurerne deres valg?
- Søsken og relationer – hvordan hjælper (eller svigter) man hinanden?
- Symboler og magi – løven, heksen, garderobeskabet, vinteren.

Narnia

C.S. Lewis

MARTS

Narnia – Løven, heksen og garderobeskabet – læringsmål og temaer (5. klasse)

Læsning og fortolkning

- Eleven kan genkende fantasygenren og eventyrets opbygning.
- Eleven kan forklare forskellen på virkelighed og fantasi i en tekst.
- Eleven kan tale om tekstens temaer som svigt, håb og mod.

Fremstilling

- Eleven kan skrive beskrivelser af figurer og steder i historien.
- Eleven kan tegne eller bygge Narnia og arbejde med kort, symboler og skjolde.
- Eleven kan lave små dramaer eller oplæsninger med udgangspunkt i scener fra bogen.

Kommunikation

- Eleven kan forklare egne tanker om godt og ondt i historien.
- Eleven kan deltage i fælles samtaler om tekstens budskab og handling.

Temaer og pædagogiske vinkler

- Eventyr og fantasy – genretræk og magiske elementer.
- Godt og ondt – hvordan viser figurerne deres valg?
- Søsken og relationer – hvordan hjælper (eller svigter) man hinanden?
- Symboler og magi – løven, heksen, garderobeskabet, vinteren.

H.C. Andersen

H.C. Andersen – eventyr og opgaver (5. klasse)

APRIL

Læsning og fortolkning

- Eleven kan læse, forstå og genfortælle klassiske eventyr med fokus på handling, karakterer og budskab.
- Eleven kan analysere forskelle og ligheder mellem eventyr, både i indhold og opbygning.
- Eleven kan bruge forskellige læsestrategier (fx skimme, nærlæsning og inferens)

Fremstilling

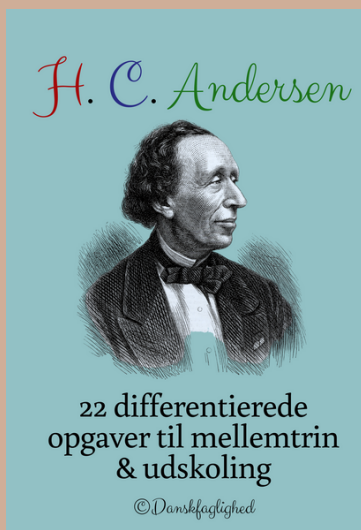
- Eleven kan besvare spørgsmål skriftligt med hele sætninger og fagligt sprog.
- Eleven kan formulere små tekster, fx alternative slutninger, dagbogsuddrag fra en eventyrfigur eller nye eventyr inspireret af H.C. Andersen.
- Eleven kan arbejde med struktur og layout (fx svarark, tegninger, faktabokse).

Kommunikation og samarbejde

- Eleven kan forklare og begrunde deres valg og tolkninger i samtaler med andre.
- Eleven kan arbejde sammen i grupper, fx ved opgaveløsning eller oplæsning.
- Eleven kan reflektere over forskelle i tid, værdier og kultur mellem dengang og nu.

Temaer og pædagogiske vinkler

- Eventyrgenren – kendetegn, struktur og virkemidler i klassiske eventyr.
- Moral og budskab – hvad vil historierne fortælle os, og hvad kan vi lære?
- Tidsånd og samfund – H.C. Andersens eventyr i et historisk perspektiv.
- Følelser og udvikling – ensomhed, mod, kærlighed, ydmyghed, tro på sig selv.
- Visuel og kreativ fortolkning – tegninger, rollespil, mundtlige genfortællinger.
- Perspektivering – hvordan ligner H.C. Andersens figurer os selv, og hvordan adskiller de sig?

H.C. Andersen

H.C. Andersen – eventyr og opgaver (5. klasse)

Læsning og fortolkning

- Eleven kan læse, forstå og genfortælle klassiske eventyr med fokus på handling, karakterer og budskab.
- Eleven kan analysere forskelle og ligheder mellem eventyr, både i indhold og opbygning.
- Eleven kan bruge forskellige læsestrategier (fx skimme, nærlæsning og inferens)

Fremstilling

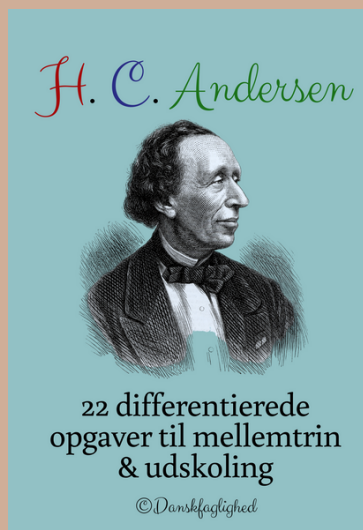
- Eleven kan besvare spørgsmål skriftligt med hele sætninger og fagligt sprog.
- Eleven kan formulere små tekster, fx alternative slutninger, dagbogsuddrag fra en eventyrfigur eller nye eventyr inspireret af H.C. Andersen.
- Eleven kan arbejde med struktur og layout (fx svarark, tegninger, faktabokse).

Kommunikation og samarbejde

- Eleven kan forklare og begrunde deres valg og tolkninger i samtaler med andre.
- Eleven kan arbejde sammen i grupper, fx ved opgaveløsning eller oplæsning.
- Eleven kan reflektere over forskelle i tid, værdier og kultur mellem dengang og nu.

Temaer og pædagogiske vinkler

- Eventyrgenren – kendetegn, struktur og virkemidler i klassiske eventyr.
- Moral og budskab – hvad vil historierne fortælle os, og hvad kan vi lære?
- Tidsånd og samfund – H.C. Andersen's eventyr i et historisk perspektiv.
- Følelser og udvikling – ensomhed, mod, kærlighed, ydmyghed, tro på sig selv.
- Visuel og kreativ fortolkning – tegninger, rollespil, mundtlige genfortællinger.
- Perspektivering – hvordan ligner H.C. Andersen's figurer os selv, og hvordan adskiller de sig?

Busters verden Bjarne Reuter

Busters verden – læringsmål og temaer (5. klasse)

Læsning og fortolkning

- Eleven kan læse og samtale om en realistisk fortælling med humor og alvor.
- Eleven kan identificere og beskrive karakterer, deres handlinger og udvikling.
- Eleven kan forklare budskaber og temaer som mod, venskab og troen på sig selv.

Fremstilling

- Eleven kan skrive en karakterbeskrivelse eller et brev i rollen som Buster.
- Eleven kan formulere en anmeldelse med egen vurdering af bogens handling og temaer.
- Eleven kan udtrykke forståelse kreativt – fx som tegneserie, rollespil eller trylleopvisning.

Kommunikation

- Eleven kan give udtryk for tanker om retfærdighed, drømme og forskellighed.
- Eleven kan samtale om, hvordan man er en god ven og tør være sig selv.
- Eleven kan diskutere, hvad det betyder at blive set og tro på egne evner.

Temaer og pædagogiske vinkler

- Mod og vilje – Busters styrke ligger ikke i at give op, men i at forsøge igen.
- Forskellighed og rummelighed – hvordan man rummer hinandens særheder og udfordringer.
- Drømme og håb – troen på at kunne forandre verden med små midler.
- Familie og fællesskab – både den nære familie og det større fællesskab i klassen.
- Mobning og modstand – hvordan Buster møder modstand og svarer igen med fantasi og værdighed.
- Humor og alvor – hvordan man kan bruge humor til at håndtere svære situationer.
- Tryllekunst som symbol – magien som udtryk for tro, håb og kreativitet.

Supplerende læselyst-opgaver

Læsning

- 11 gode ark til opslagsstavlen eller til forældremødet.
- Hvorfor skal man læse 20 min hver dag?
- Den aktive læser
- Læsehastighed
- Læsemængde
- Lus, Let, Lix

5 forløb med læselog

Fem finger reglen

Bog anmeldelser
– 16 forskellige metoder

Blind date med en bog

Analyse af en roman
54 samtalekort

Synspunkt

Læseklub

GRAMMATIK 5. KLASSE

